

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

**URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

71000 Sarajevo, Ložionička 3

Tel/Fax. 033 221-623

**Broj: Naša veza:UR-36/014-04;006-04;020-04/02
Sarajevo,03.07.2002.**

**FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINANCIJA
POREZNA UPRAVA**

n/r Direktora

Predmet: Dostava konačnog Izvještaja/Izvješća o reviziji za 2001.godinu

U prilogu akta dostavljamo Vam konačni Izvještaj/Izvješće o reviziji finansijskih/financijskih Izvještaja/Izvješća za 2001.godinu na Vašu daljnju upotrebu.
Obrazloženja koja ste naveli u dostavljenom dopisu na naš revizijski Izvještaj/Izvješće su razmotrena i ona koja su opravdana uključena su u naš konačan Izvještaj/Izvješće.

S poštovanjem

Prilog: Izvještaj/Izvješće

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Branko Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Ured za reviziju budžeta-proračuna F BiH
Sarajevo

UR-014, 006, 020-04/02

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH-FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31 .decembra/prosinca 2001 godine

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINANCIJA

POREZNA UPRAVA

Sarajevo, juni/lipanj 2001. godine

MENADŽMENTU POREZNE UPRAVE

IZVJEŠTAJ REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih-financijskih izvještaja Porezne Uprave iskazane na dan 31.12.2001. godine. Za ove izvještaje je odgovorna Porezna uprava kao budžetski korisnik. Naša odgovornost svodi se na *izražavanje mišljenja* o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji (Sl. nov. FBiH 48/99), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtjevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim/financijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim/financijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih/financijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Obzirom da nismo imali dovoljno pouzdanu osnovu da u potpunosti bez ikakvih rezervi potvrdimo da su finansijski izvještaji Porezne uprave u cjelokupnom predstavljanju objektivni i realni u svim značajnim pitanjima svoje mišljenje uvjetujemo zbog:

-revizijom utvrđenog neadekvatnog sistema internih kontrola, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa kod:

- načina planiranja, trošenja i evidentiranja Budžetskih sredstava;
- nevjerodostojnog iskazivanja u finansijskim izvještajima Kantonalnih ureda Sarajevo i Mostar što je uticalo na tačnost iskazivanja u konsolidiranim finansijskim izvještajima Porezne uprave.

4. Po našem mišljenju, osim za efekte usklađivanja iz prethodnog stava, finansijski-financijski izvještaji daju istinit i fer pregled o finansijskom-financijskom stanju korisnika budžeta/proračuna Porezne uprave, u svim značajnim segmentima poslovanja na dan 31.12.2001. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

mr. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. UVOD

Na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji Budžeta/Proračuna FBiH obavljena je revizija finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima za 2001. godinu. Revizija se obavlja u kontinuitetu počev od fiskalne 2000. godine, a predmet ove revizije su bili finansijski izvještaji/izvješća za 2001. godinu kao i izvršene finansijske transakcije, uključujući procjenu usklađenosti sa primjenjenim zakonima i propisima. Revizijski uvid u dokumentaciju je izvršen u periodu od 31.05 - 11.06. 2002. godine. Reviziju su obavili revizori Ureda za reviziju Budžeta/Proračuna FBiH:

I. Junuzović;
N. Redžep;
S. Stojčić.

2. OPĆI PODACI

Porezna uprava FBiH je jedinstvena uprava u sastavu Federalnog Ministarstva finansija, koja vrši upravne i druge stručne poslove u oblasti javnih prihoda koji su joj propisani u nadležnost Zakonom o poreznoj upravi FBiH i drugim federalnim propisima. Poreznom upravom FBiH (u daljem tekstu Porezna uprava) rukovodi Direktor Porezne uprave, koji ima i svog zamjenika, Direktor i Zamjenik direktora Porezne uprave odgovorni su Federalnom Ministru finansija za svoj rad i rad Porezne uprave, a u okviru svojih prava i dužnosti. Porezna uprava je organizirana na dva nivoa:

Federalnom i
Kantonalnom (Sarajevo, Zenica, Tuzla, Mostar, Bihać, Goražde, Travnik, Široki Brijeg, Orašje i Tomislavgrad).

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH utvrđene su organizacijske jedinice koje čine Poreznu upravu, a to su:

Središnji ured Sarajevo;
Kantonalni Porezni uredi;
Ispostave u općinama;
Ispostave za više općina;
Područni uredi.

Sredstva za rad Porezne uprave u cjelini se obezbjeđuju iz Federalnog Budžeta.

Prema podacima dostavljenim timu za reviziju u Poreznoj upravi sa 31.12.2001. godine je bilo 1.500 uposlenih.

Sjedište Porezne uprave je u Sarajevu. **Središnji ured je bio smješten u iznajmljenom prostoru površine 450 kvad. met. poslovne zgrade u Ulici Podgaj 3, Sarajevo, uz plaćanje zakupnine.**

Računovodstveni poslovi Porezne uprave obavljali su se odvojeno u Središnjem uredu i Kantonalnim uredima. Na kraju godine Središnji ured je na osnovu dostavljenih finansijskih izvještaja Kantonalnih ureda sastavljao konsolidirane finansijske izvještaje bez suštinske kontrole dostavljenih izvještaja iz Kantonalnih ureda.

Finansijsko poslovanje u revidiranoj godini obavljalo se preko transakcijskog računa Središnjeg Ureda i transakcijskih računa Kantonalnih ureda.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije je

- da se ispituju računi i finansijski izvještaji Porezne uprave kako bi se steklo razumno uvjerenje da su isti u svim značajnim iznosima realno i objektivno predstavljeni, cjeloviti i valjani, da su sve radnje oko utroška javnog novca pravilno poduzete, dovršene, plaćene i registrovane kao i usaglašene sa važećom regulativom.
- ocjena računovodstvenog sistema, a posebno ocjena sistema internih kontrola, da li su prikladno postavljene i da li funkcioniše i da li su sposobne za otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima.
- ocjena provođenja instrukcija od strane Središnjeg ureda sa posebnim osvrtom na donošenje pravila od strane Središnjeg ureda, a vezano za koordinaciju kantonalnih ureda;
- cijeneći značajnost određenih bilansnih pozicija i rizik u finansijskim izvještajima cilj ove revizije su pored konsolidiranih finansijskih izvještaja za Poreznu upravu i finansijski izvještaji za Središnji ured i finansijski izvještaji (po pojedinim segmentima) za Kantonalne urede Sarajevo i Mostar.
- dati preporuke za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenja sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i efikasan rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1. Usklađenost sa propisima

- U svom poslovanju Porezna uprava nije dosljedno provodila Zakon o Proračunima/Budžetima FBiH i Zakon o izvršenju Proračuna/Budžeta FBiH, što je imalo za posljedicu prekoračenja u rashodima na određenim pozicijama.
- Prilikom evidentiranja poslovnih promjena Porezna uprava nije, u potpunosti, provodila odredbe Zakona o računovodstvu;
- U postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova Porezna uprava, nije u cjelosti, postupila u skladu sa odredbama Uredbe o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova.
- U oblasti radnih odnosa nije, u cjelosti, primjenjivan Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u Federaciji BiH i drugi propisi koji reguliraju tu oblast, a naročito u načinu utvrđivanja plaća.
- U dijelu smještaja dužnosnika nije dosljedno primjenjivana Uredba o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika Federalnih ministarstava i drugih tijela Federalne uprave.

Preporuke menadžmentu

Preporučuje se menadžmentu da dosljedno primjenjuje zakonske, podzakonske i opće akte.

4.2. Menadžment i sistem internih kontrola

U 2001. godini koja je predmet revizije u junu je imenovan novi Direktor Porezne uprave. Između ranijeg i novog Direktora Porezne uprave zapisnički je izvršena primopredaja dužnosti.

U i Kantonalnim uredima koji su bili predmet revizije izvršeno je postavljenje novih rukovodilaca Kantonalnih ureda. Tako je u Kantonalnom uredu u Sarajevu postavljenje novog rukovodioca izvršeno u avgustu uz zapisničku primopredaju dužnosti, a u Kantonalnom uredu u Mostaru postavljenje novog rukovoditelja je bilo u septembru, bez primopredaje dužnosti, što je bila otežavajuća okolnost za tim za reviziju kod dobivanja informacija i relevantne dokumentacije vezane za poslovanje Kantonalnog ureda u Mostaru.

U Izvještaju o reviziji za 2000. godinu konstatovano, je da u Poreznoj upravi tokom 2000. godine nije djelovala interna kontrola, i date su preporuke da:

- Porezna uprava treba ustrojiti jedinstvenu metodologiju vođenja računovodstvenih evidencija korištenjem jedinstvenog softvera.
- je neophodna izrada pojedinačnih finansijskih izvještaja po kantonalnim uredima kao i izrada dinamičkih planova.
- Porezna uprava treba sačiniti računovodstvene politike u skladu sa RS 1 FBiH, što je sastavni dio finansijskih izvještaja.
- U skladu sa FBiH standardom revizije 400 Porezna uprava treba uvesti funkciju interne kontrole i donijeti uputstvo za djelovanje interne kontrole.
- Finansijska dokumentacija kantonalnih ureda treba da bude pohranjena i u računovodstvu Središnjeg ureda u Sarajevu.

Dio ovih preporuka je primjenjen na način da su računovodstvene politike usvojene polovinom 2001. godine, te da je krajem 2001. godine formirana interna kontrola i da je doneseno uputstvo-naputak o radu interne kontrole Porezne uprave FBiH. Takođe, su donesena i neka interna pravila ponašanja.

Međutim, revizijom je utvrđeno da i dalje ne postoji potpuno vođenje računovodstvenih evidencija putem jedinstvenog softvera, čija primjena bi osigurala tačnost iskazivanja u konsolidiranim finansijskim izvještajima, da ne postoje dinamički finansijski planovi po Kantonalnim uredima kao i da ne postoji suštinska kontrola od strane Središnjeg ureda prema iskazanim finansijskim izvještajima Kantonalnih ureda.

Revizijom je utvrđeno da su donošene instrukcije od strane menadžmenta kojima se pobliže određivalo obavljanje poslova iz djelatnosti Porezne uprave, a i da su Kantonalni uredi slali svoja mjesečna izvješća o obavljanju poslova i kadrovskoj strukturi. **Međutim, sam način izvršenja instrukcija, način rada Kantonalnih ureda nije praćen u dovoljnoj mjeri od strane Središnjeg ureda, čime bi se osigurala bolja koordinacija rada Kantonalnih poreznih ureda.**

Kod postupanja sa oduzetom visokotarifnom robom primjenjivano je uputstvo-naputak propisan od strane Federalnog Ministarstva finansija. Revizijom je utvrđeno da nisu postojala interna pravila koja bi regulirala postupak kretanja oduzete robe od trenutka oduzimanja do uskladištenja, uskladištenje oduzete robe kao i način uskladištenja oduzete robe. Nisu postojali finansijski mjesečni i godišnji Izvještaji o stanju oduzete robe na nivou Porezne uprave i Kantonalnih ureda niti je bilo iskazivanja putem vanbilansne evidencije u finansijskim izvještajima.

U 2001. godini menadžment nije osigurao adekvatnu kontrolu korištenja markica za visokotarifnu robu, a prema obrazloženju nadležnih u Kantonalnom uredu kontrola nije vršena jer i nije bilo zloupotreba od strane naručioca markica, jer su porezni obveznici dostavljali redovne mjesečne izvještaje o iskorištenim nadzornim markicama.

Menadžment Porezne uprave nije osigurao dosljednu primjenu Pravilnika o unutarnjoj organizaciji jer je do oktobra 2001. godine Kantonalni ured Mostar poslovao putem dvije potpuno odvojene organizacijske cjelina (tzv. Bošnjačka i tzv. Hrvatska cjelina). Napominjemo da Pravilnikom predviđeni Sektor za nadzor, instruktazu, obuku i prisilnu naplatu u Središnjem uredu nije do kraja 2001. godine popunjen svim predviđenim izvršiocima.

Revizijom je utvrđeno da su Kantonalni Porezni uredi suočeni sa kadrovskim problemom koji se odražava u nedostaku odgovarajućih kadrovskih profila za potrebe prikupljanja javnih

prihoda, a s druge strane u višku uposlenika onih kvalifikacijskih struktura koje nisu nužno angažirane na obavljanju osnovne djelatnosti Porezne uprave. Revizijski tim smatra da menadžment treba zajedno sa Federalnim Ministarstvom finansija poduzeti određene aktivnosti u cilju rješavanja ovog kadrovskog pitanja kako bi se postigla efikasna naplata javnih prihoda.

Obzirom na nedostatak interne kontrole menadžment nije u mogućnosti da ostvari punu kontrolu nad evidentiranjem i izvršavanjem finansijskih transakcija.

Preporuka menadžmentu

Menadžment treba da uspostavi funkciju interne kontrole kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, u svrhu postizanja ciljeva na području :

- Efikasnog poslovanja
- Pouzdanog finansijskog izvješćivanja i
- Usklađenosti sa primjenjivim Zakonima i propisima.

Menadžment treba uvesti takve kontrolne postupke kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, a što se postiže zahtjevom uposlenim u poštivanju odgovarajućih pisanih uputstava.

Menadžment treba ustrojiti jedinstvenu metodologiju vođenja računovodstvenih evidencija.

4.3. IZVRŠENJE BUDŽETA

4.3.1 Prihodi

Prihodi u Poreznoj upravi za 2001. god. su ostvareni u ukupnom iznosu od 27.061.260 KM ili 6,65% više od planiranih. Budžetom/Proračunom FBIH predviđen je prihod u visini od 25.373.300 KM.

Iskazani ostvareni prihodi u konsolidiranim finansijskim izvještajima Porezne uprave za 2001. godinu su sljedeći:

- Vlastiti prihodi 262.423 KM
- Tekuće potpore 304.043 KM
- Doznake iz Budžeta 26.494.794 KM.
-

Iskazano ostvarenje prihoda u Poreznoj upravi je dato u sljedećoj tabeli:

Prihodi	Plan Budžetom 2001 .g.	Ostvareno 2001g .	Index	Razlike
1	2	3	4=3/2*100	5=3-2
Bruto plaće	15.624.800	16.021.574	102,54	396.774
Naknade troškova zaposlenih	3.815.300	4.556.228	119,42	740.928
Doprinos na teret poslodavca	1.940.500	1.805.292	93,03	-135.208
Izdaci za materijal i usluge	2.951.200	2.951.200	100,00	0
Neuzmirene obaveze iz 2000. godine	1.041.500	1.041.500	100,00	0
Nabavka opreme (tekuće reserve)	0	84.000	-	84.000
Rekonstrukcija i inv. održavanje	0	35.000	-	35.000
Ukupno iz Budžeta	25.373.300	26.494.794	104,42	1.121.494
Vlastiti prihodi	0	262.423	-	262.423

Tekuće potpore	0	304.043		304.043
Ukupno	25.373.300	27.061.260	106,65	1.687.960

Prezentirani podaci pokazuju da je u odnosu na planirano više doznačeno iz Budžeta Poreznoj upravi za

Bruto plaće	396.774 KM
Naknade troškova zaposlenih	740.928 KM
Rekonstrukciju i inv. održavanje	35.000 KM

Pored planiranih doznaka Poreznoj upravi iz tekućih rezervi je doznačeno za nabavku opremme u Središnjem uredu 84.000 KM.

Prihodi Porezne uprave ostvareni transferima iz Budžeta su iskazani u poslovnim evidencijama Budžeta i Porezne uprave u identičnom iznosu od 26.494.794 KM.

Iskazani vlastiti prihodi nisu bili predviđeni Budžetom niti su u potpunosti transferirani u korist Budžeta, iako je u Izvještaju o reviziji za 2000. godinu Ured za reviziju Budžeta dao preporuku, koja nije primjenjena.

Ne postoji evidencija u Središnjem uredu o strukturi vlastitih prihoda ostvarenih u Kantonalnim uredima kao ni obrazloženje za iskazana sredstva u finansijskim izvještajima na poziciji tekućih potpora - grantova u iznosu od 304.043 KM.

Tim za reviziju ističe da prihodi ostvareni po osnovu prodatih markica u iznosu 2.020.039 KM su iskazivani tokom godine u analitičkim evidencijama kao prihod. Po Godišnjem obračunu za 2001. godinu ovaj iznos je isknjižen s obrazloženjem da su prihodi po tom osnovu utrošeni za nabavku markica u istom iznosu. Za isti iznos izvršeno je umanjeње rashoda po osnovu štampanja markica. Tim za reviziju smatra da praćenje ovih poslovnih promjena treba posebno evidentirati i iskazivati.

Preporuka menadžmentu

- Ojačati kontrolu nad računovodstvenim evidencijama kako bi finansijski izvještaji sadržavali analitički pregled svih poslovnih događaja tokom godine.
- Vlastite prihode usmjeravati u korist Budžeta/Proračuna, što bi obezbijedilo dosljednu primjenu člana 8 Zakona o Budžetu/Proračunu.

4.3.2 Rashodi

U ovom dijelu Izvještaja daje se prikaz rashoda prema konsolidiranom računu prihoda i rashoda za 2001. godinu, koji je sačinio Središnji ured Sarajevo. Ovaj konsolidirani račun prihoda i rashoda predstavlja prost zbir pojedinačnih finansijskih izvještaja Kantonalnih ureda i Središnjeg ureda bez prethodne provjere, (od strane Središnjeg ureda) tačnosti iskazanih podataka i kao takav nije u skladu sa računovodstvenim standardima.

Rashodi su ostvareni u iznosu od 27.266.947 KM sa prekoračenjem od 7,46%, a Budžetom predviđeni rashodi su bili 25.373.300 KM, a ukupni rashodi i izdaci su iznosili 28.140.750 KM.

Struktura rashoda u konsolidiranim finansijskim izvještajima Porezne uprave je sljedeća:

Bruto plaće (na prosječan broj zaposlenih na bazi sati 1450)	16.154.936 KM
Naknade troškova zaposlenih	4.317.026 KM
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	2.009.316 KM
Izdaci za materijal i usluge	4.785.669 KM

URED ZA REVIZIJU BUDŽETA/PRORAČUNA FBiH

Ukupno rashodi	27.266.947 KM
Kapitalni izdaci	873.803 KM
Ukupno rashodi i izdaci	28.140.750 KM

Bruto plaće su isplaćene na prosječan broj zaposlenih 1450, što je za 1,3% više od planiranog broja uposlenih 1431.

Analitički pregled rashoda sa indeksima i razlikama u odnosu na planirano daje se u sljedećoj tabeli:

OPIS	Budžet	Ostvarenje	Index	Razlike
1	2	3	4=3/2*100	5=3-2
Rashodi	25.373.300	27.266.947	107,46	1.893.647
Plaće i naknade troškova	19.440.100	20.471.962	105,31	1.031.862
Bruto plaće i naknade	15.624.800	16.154.936	103,39	530.136
Naknade troškova zaposlenih	3.815.300	4.317.026	113,15	501.726
Doprinosi poslodavca	1.940.500	2.009.316	103,55	68.816
Izdaci za materijal i usluge	2.951.200	4.785.669	162,16	1.834.469
Putni troškovi	232.500	233.180	100,29	680
Izdaci za energiju	162.400	435.802	268,35	273.402
Izdaci za komunalne usluge	193.700	866.982	447,59	673.282
Nabavka materijala	528.800	810.064	153,19	281.264
Usluge prevoza i goriva	197.300	586.507	297,27	389.207
Unajmljivanje imovine i opreme	130.800	638.856	488,42	508.056
Izdaci za tekuće održavanje	1.413.600	542.110	38,35	-871.490
Izdaci za osiguranje	71.100	116.875	164,38	45.775
Ugovorene usluge	21.000	555.293	2.644,25	534.293
Neizmirene obaveze	1.041.500		0,00	-1.041.500
Kapitalni izdaci	0	873.803		873.803

Prekoračenja Budžeta (što nije u skladu sa Zakonom o Budžetu/Proračunu) su nastala unutar sljedećih pozicija:

Vrsta rashoda	Planirano	Ostvareno	% prekoračenja	Iznos prekoračenja
1	2	3	4=3/2*100	5=3-2
Bruto plaće i naknade	15.624.800	16.154.936	3,39	530.136
Naknade troškova zaposlenih	3.815.300	4.317.026	13,15	501.726
Doprinosi poslodavca	1.940.500	2.009.316	3,55	68.816
Putni troškovi	232.500	233.180	0,29	680
Izdaci za energiju	162.400	435.802	168,35	273.402
Izdaci za komunalne usluge	193.700	866.982	347,59	673.282
Nabavka materijala	528.800	810.064	53,19	281.264
Usluge prevoza i goriva	197.300	586.507	197,27	389.207
Unajmljivanje imovine i opreme	130.800	638.856	388,42	508.056
Izdaci za tekuće održavanje	1.413.600	542.110	nema	-871.490
Izdaci za osiguranje	71.100	116.875	64,38	45.775
Ugovorene usluge	21.000	555.293	2.544,25	534.293
Neizmirene obaveze	1.041.500		0,00	-1.041.500
Ukupno prekoračenje				1.893.647

Iz gore navedene tabele uočljivo je da jedino nije prekoračena pozicija izdaci za tekuće održavanje koja je ostvarena sa indeksom ostvarenja 38,35%.

Ukupan iznos prekoračenja rashoda po određenim pozicijama iznosi 1.893.647 KM. Napominjemo da je u koloni planirano iskazan iznos za neizmirene obaveze od 1.041.500 KM, dok je u ostvarenju ovaj iznos raspoređen na određene kategorije rashoda, što je imalo odraza na pojedinačna analitička prekoračenja, te bi isključivanjem ranije neizmirenih obaveze iz rashoda na koje se odnose, ova prekoračenja imala manji indeks.

Imajući u obzir da su izvršeni i kapitalni izdaci u iznosu od 873.803 KM, ukupna finansiranja iznad plana iznose 2.766.450 KM.

Posebno napominjemo da kapitalni izdaci nisu ni mogli biti izvršeni jer nisu bili Budžetom ni predviđeni, s tim što navodimo da se ulaganje moglo izvršiti u iznosu 84.000 KM po posebnoj Odluci iz tekućih rezervi. Naglašavamo da su kapitalna ulaganja u iznosu od 219.151 KM izvršena na osnovu pismene saglasnosti Ministra finansija. Preostali kapitalni izdaci u iznosu od 570.652 KM su nastali na osnovu odluka donesenih u Središnjem uredu čije je finansiranje izvršeno iz sredstava namijenjenih za materijalne troškove, što nije u suglasnosti sa Zakonom o Budžetima/Proračunima i Zakonom o izvršenju Budžeta/Proračuna.

Tim za reviziju smatra da su se dosljednim provođenjem Uredbe o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova izdaci po pojedinim pozicijama mogli ostvariti u racionalnijim iznosima od ostvarenih.

Takođe, procjenjujemo da je jedan od glavnih razloga za naprijed iskazana prekoračenja pored nerealnog planiranja i taj što se nije planirao utrošak sredstva za Kantonalne urede po pojedinim pozicijama i zbirno, nego su se potrebe Kantonalnih ureda podmirivale na temelju pojedinačnih pismenih, a ponekad i usmenih zahtjeva Kantonalnih ureda. Sredstva su se transferisala bez provjere osnovanosti zahtjeva Kantonalnog ureda i bez provjere utroška sredstava za namjene za koje su sredstva tražena.

Ured za reviziju Budžeta/Proračuna je tokom revizije za 2000. godinu dao preporuku za izradu dinamičkih planova, koja nije provedena.

Kao što je naprijed navedeno, u poglavlju izvještaja koji se odnosi na prihode, u finansijskim izvještajima su iskazane donacije u iznosu od 304.000 KM, ali revizijskom timu nije prezentirana dokumentacija koja bi potkrijepila namjenu trošenja ovih sredstava.

Ističemo da je u Poreznoj upravi iskazan višak rashoda nad prihodima u iznosu od 205.687 KM kao što slijedi:

Iskazani prihodi	27.061.260 KM
<u>Iskazani rashodi</u>	<u>27.266.947 KM</u>
Deficit	205.687 KM

Navedeni deficit je pokriven iz viška prihoda nad rashodima iz prethodne godine.

Detaljniji komentar o ostvarenju rashoda će biti naveden u poglavljima ovog Izvještaja koja se odnose na revidirane organizacijske jedinice (Središnji ured, Kantonalni uredi u Sarajevu i Mostaru).

Preporuke menadžmentu

- Budžetska sredstva koristiti samo za namjene koje su određene Budžetom/Proračunom i to do visine utvrđene budžetom/proračunom.
- Prilikom planiranja određenih pozicija primjenjivati princip realnosti.
- U cilju osiguranja pune kontrole namjene i visine trošenja sredstava neophodna je izrada dinamičkih planova Porezne uprave kao cjeline i Kantonalnih ureda.

- Sredstva dobivena po osnovu donacija namjenski koristiti i iskazivati u skladu sa računovodstvenim standardom FBiH 20.

4.4. Konsolidirani prikaz imovine i obaveze

Pregled imovine i obaveza prikazan je u Konsolidiranom bilansu stanja koji je Središnji ured sačinio na osnovu fiansijskih izvještaja Kantonalnih ureda prostim zbirom bez prethodne provjere. U tabeli koja slijedi daju se bilansne pozicije koje su iskazane u konsolidiranom bilansu stanja Porezne uprave:

Red. br.	Pozicija	Iznos
	Aktiva	
1	Novčana sredstva	872.734
2	Kratkoročna potraživanja	99.135
3	Obračunski odnosi sa drugim pov. jed.	1.586
4	Stalna sredstva	14.065.831
5	Ispravka vrijednosti	-4.172.224
6	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	9.893.607
7	Dugoročni plasmani	72.475
8	Ukupno aktiva	10.939.537
	Pasiva	
9	Kratkoročne tekuće obaveze	147.152
10	Izvori sredstava	10.063.433
11	Ostali izvori sredstava	264.940
12	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	464.012
	Ukupno pasiva	10.939.537

Tim za reviziju ističe da nije imenovana Centralna popisna komisija za popis stanja na dan 31.12.2001. godine niti je sačinjen Zapisnik o popisu imovine i obaveza na nivou Porezne uprave, tako da gore navedeni podaci nisu verifikovani po popisu niti postoji analitički pregled iskazanih pozicija po bilansu stanja.

U Izvještaju o reviziji za 2000. godinu je istaknuto da ne postoji Centralna popisna komisija sa preporukom da se mora sačiniti Izvještaj Centralne popisne Komisije. Međutim, ova preporuka nije provedena.

Novčana sredstava su iskazana u iznosu od 872.734 KM. Većina ovih sredstava se odnosi na blokirana sredstva u Hercegovačkoj banci, ali potpuna evidencija i popratna dokumentacija nije prezentirana timu za reviziju u Središnjem uredu.

Stalna sredstava po sadašnjoj vrijednosti iznose 9.893.607 KM i nisu usaglašena sa izvorima sredstava čija je iskazana vrijednost 10.063.433 KM. U Središnjem uredu se ne vode pregledi i rekapitulacije stalnih sredstava kojima bi se potvrdio iskazani iznos u Bilansu stanja.

Dugoročni plasmani u iznosu od 72.475 KM se odnose na Središnji ured po osnovu datih kredita za rješavanje stambenih pitanja radnika, a odnose se na period koji je prethodio reviziji.

Za ostale bilansne pozicije revizijskom timu nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se dala ocjena istih.

U konsolidiranom bilansu stanja nije iskazana oduzeta roba, koju je Porezna uprava oduzela u okviru obavljanja svojih nadležnosti. Revizijski tim ocjenjuje da je ista trebala biti iskazana kao vanbilansna kategorija i da se pojača nadzor nad ovom vrstom posla.

Preporuke menadžmentu

- Obzirom na prelazak na trezorski način poslovanja neophodno je uskladiti i iskazati tačne bilansne pozicije koje će preuzeti trezor, naročito one koje se tiču imovine i obaveza.
- Prije izrade konsolidiranog bilansa potrebno je imenovati Centralnu popisnu Komisiju za popis imovine i obaveza, koja će utvrditi stvarno knjigovodstveno stanje kao osnov za izradu vjerodostojnih finansijskih izvještaja.
- Izvršiti knjiženja i usklađenja stanja stalnih sredstava i izvora u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu Budžeta/Proračuna.
- U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu Budžeta/Proračuna FBiH oduzetu robu voditi putem vanbilansne evidencije.

4.5. Središnji Ured Sarajevo

4.5.1. Prihodi

Središnji ured u Sarajevu je u računu prihoda i rashoda iskazao ukupan prihod u iznosu od 1.320.300 KM od čega se 1.296.974 KM odnosi na prihode iz budžeta, a 23.326 KM na vlastite prihode.

Sredstva nisu na račun Središnjeg ureda doznačavana planski nego po ukazanim potrebama.

Vlastiti prihodi nisu usmjereni u korist računa Budžeta/Proračuna FBiH.

Nisu iskazani prihodi ostvareni po osnovu naplate markica za visokotarifnu robu u skladu sa računovodstvenim standardom FBiH 18, već su isknjiženi za isti iznos za koji su plaćene markice.

4.5.2. Rashodi

Rashodi u Središnjem uredu u Sarajevu su ostvareni u iznosu 1.618.941 KM i njihovo ostvarenje u odnosu na planirano ne može se iskazati jer plan nije ni donesen.

OPIS	Ostvarenje
Rashodi	1.618.941
Plaće i naknade troškova	795.542
Bruto plaće i naknade	630.267
Naknade troškova zaposlenih	165.275
Doprinosi poslodavca	71.401
Izdaci za materijal i usluge	751.998
Putni troškovi	115.808
Izdaci za energiju	15.206
Izdaci za komunalne usluge	73.409
Nabavka materijala	16.591
Usluge prevoza i goriva	57.956
Unajmljivanje imovine i opreme	135.174
Izdaci za tekuće održavanje	101.731
Izdaci za osiguranje	31.953
Ugovorene usluge	54.170

Višak rashoda nad prihodima je iznosio 298.641 KM i pokriven je iz viška prihoda prethodne godine.

Bruto plaće i naknade

U 2001. godini su isplaćene za 12 mjeseci u iznosu 630.267 KM na prosječan broj uposlenih na bazi sati rada 45.

Provjerene su plaće za 3 mjeseca i to za: januar, juli i novembar 2001. godine.

Plaće zaposlenih su isplaćivane na osnovu Pravilnika o plaćama i ostalim ličnim primanjima službenika i namještenika, Odluke o određivanju koeficijenata za utvrđivanje plaća funkcionera, rukovodećih radnika i radnika u Federalnoj poreznoj upravi - Središnji ured u Sarajevu, koju su donijeli Generalni direktor i zamjenik generalnog direktora 1997. godine; Privremene odluke o obračunu plaća uposlenih u Središnjem uredu u Sarajevu, koju je donio Direktor Porezne uprave u maju 2001. godine i privremene Odluke o obračunu plaća uposlenih u Poreznoj upravi FBiH koju je Direktor Porezne uprave donio u decembru 2001. godine. **U odluci iz 1997. godine po kojoj su u jednom dijelu godine utvrđivani koeficijenti za plaće, isti nisu usaglašeni sa važećim zakonskim propisima koji reguliraju tu materiju.** Za utvrđivanje plaća uposlenika nisu donosena pojedinačna Rješenja za svakog uposlenika nego su donesena rješenja o rasporedu na određene poslove, a obračun plaća vršen je od strane računovodstva koje je neposredno primjenjivalo koeficijente iz navedenih Odluka kao i određene dodatke propisane za posebna zvanja i položajni dodatak. **U toku 2001. godine u jednom periodu po Odluci Direktora Porezne uprave svim uposlenicima se plaća uvećavala za 20% iako je važećim propisima regulisano da se na ovaj način plaća može uvećavati samo za one uposlenike kod kojih postoje posebni uvjeti rada, zbog prirode, težine i složenosti posla.** Takođe, procenat po kome se obračunavala naknada za minuli rad nije usaglašen sa Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH.

Po usmenoj izjavi nadležnih u toku revizije pristupilo se izradi rješenja o plaćama u kojima su utvrđeni koeficijenti u skladu sa važećim propisima.

Naknade troškova uposlenih

1	Naknade za prevoz sa posla i na posao	22.456
2	Naknade troškova za smještaj dužnosnika	8.170
3	Naknade za odvojeni život	6.147
4	Naknade za topli obrok tokom rada	77.098
5	Regres za godišnji odmor	19.861
6	Jubilarne nagrade	20.565
7	Pomoć u slučaju smrti	11.528

Naknade za smještaj dužnosnika

Smještaj dužnosnika ostvaren je korištenjem usluga hotelskog smještaja, ali nismo imali na uvidu odobrenje za korištenje hotelskog smještaja od strane Premijera uz saglasnost Zamjenika Premijera, a što je propisano važećim propisima, niti Ugovor o korištenju hotelskih usluga.

Naknade za odvojeni život

Isplaćivane su u visini utvrđenoj prema važećim propisima.

Izdaci za materijal i usluge

Isplaćane su iznosu od 751.998 KM.

Najvećim dijelom u 2001. godine izdaci po ovom osnovu su nastali a da nije proveden postupak u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova. Dokazi o primjeni ove Uredbe prezentirani su timu za reviziju za nabavke počev od decembra 2001. godine.

Izdaci za komunalne usluge i za usluge prevoza i goriva

Dio ovih izdataka (troškovi mobitela) su ostvarivani na temelju pravila donesenih 1999. godine. Pravila o korištenju vozila donesena su u oktobru 2001. godine. Za sve automobili kojim su zaduživane osobe i Kantonalni uredi su izdavani reversi.

Unajmljivanje imovine i opreme

Isplate su izvršene na osnovu Ugovora o zakupu poslovnog prostora iz 1996. godine. Ovaj Ugovor je istekao u septembru 2001. godine, ali je plaćanje nastavljeno na ranije ugovoreni način bez zaključenja aneksa Ugovora.

Izdaci za tekuće održavanje

Krajem godine je raspisan tender za odabir najpovoljnijeg ponuđača za pranje i servisiranje službenih vozila Središnjeg ureda Sarajevo.

Osiguranje uposlenih po usmenoj izjavi nadležnih, izvršeno je na temelju Odluke nadležnog rukovodioca. Revizijskom timu nije prezentirana dokumentacija, koja potvrđuje da je proveden postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača.

Ugovorene usluge

Najznačajnije stavke u okviru ove grupe rashoda su troškovi za:

Usluge štampanja	6.255 KM
Usluge medija	16.146 KM
Usluge reprezentacije	19.832 KM
Usluge stručnog obrazovanja	4.610 KM
Kompjuterske usluge	1.920 KM
Špeditorske usluge	4.685 KM

Stručno obrazovanje U okviru iskazanih troškova isplaćene su naknade za dodatna primanja uposlenim u iznosu od 2.100 KM (na temelju Odluke Direktora) koji su radili u Komisijama. U navedenoj Odluci je propisano da se na ova primanja isplati porez od 30%, mada je prema Zakonu o porezu na plaću za ovu vrstu primanja propisan porez od 50%. Obzirom da poslovi za koje su izvršene isplate su predviđeni u Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji Porezne uprave upitna je osnovanost ovakvog načina isplata. Ukoliko se radi o poslovima koji se rade van radnog vremena i u okviru su djelatnosti Središnjeg ureda potrebno je primjenjivati propise koji reguliraju prekovremeni rad

Usluge reprezentacije su isplaćene u iznosu od 19.832 KM i iznose 1,22% od ukupnih rashoda. U revidiranoj 2001. godini nisu postojala pravila oko utroška sredstava za ove namjene.

Preporuke menadžmentu

- Donijeti finansijske planove vezane za utrošak sredstava iskazane po pojedinim pozicijama sa dinamikom ostvarenja.
- Vlastite prihode usmjeravati u korist Budžeta/Proračuna FBiH.
- U oblasti radnih odnosa primjenjivati Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave F BiH i druge zakonske, podzakonske akte i opće akte koji reguliraju oblast radnih odnosa.

- Izdatke za korištenje smještaja ostvarivati u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika Federalnih ministarstava i drugih tijela Federalne uprave
- Obavljanje poslova i radnih zadataka utvrđenih u Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji Središnjeg ureda osigurati na način koji to propisuju važeći propisi o radu.
- Nabavku robe, usluga i radova vršiti isključivo u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova.
- Donijeti pravila oko utroška sredstava (goriva, reprezentacije i ostalo).

4.5.3. Stalna sredstva

U 2001. godini u Središnjem uredu u finansijskim izvještajima su iskazana stalna sredstva prema

Nabavnoj vrijednosti	1.829.521 KM
Ispravci vrijednosti	467.791 KM
Sadašnjoj vrijednosti	1.361.731 KM.

Tokom 2001. godine izvršena je nabavka stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 47.843 KM, a za ovu namjenu nisu predviđena sredstva budžetom Vlade. Iz tekućih rezervi izvršen je transfer iz Budžeta prema poreznoj upravi u iznosu od 84.000 KM za nabavku namještaja i opreme.

U okviru ovog iznosa je i umrežavanje informatičke opreme u Središnjem uredu za koje je odabir ponuđača izvršen u skladu sa važećim propisima.

U revidiranoj godini izvršena je prodaja 2 automobila. Prodaja jednog automobila je obavljena po proceduri propisanoj za odabir najpovoljnijeg ponuđača, dok za prodaju drugog automobila revizijskom timu nije stavljena na uvid dokumentacija o provedenom postupku prodaje automobila.

U okviru dugoročnih plasmana iskazana su potraživanja za kredite date radnicima za rješavanje stambenih potreba u iznosu od 72.475 KM. Ova potraživanja su nastala na osnovu Ugovora iz 1999. godine.

Preporuka menadžmentu

Nabavke stalnih sredstava vršiti samo ako su iste predviđene Budžetom.

4.5.4 Novčana sredstva

U finansijskim izvještajima sa 31.12.2001 godinu iskazano je stanje na računu **585.604,77 KM, što se odnosi na blokirana sredstva u Hercegovačkoj banci.** O ovim sredstvima Porezna uprava je informisala Federalno Ministarstvo finansija.

4.5.5. Potraživanja

U finansijskim izvještajima sa 31.12.2001. godine nema iskazanih potraživanja.

4.5.6. Obaveze

U finansijskim izvještajima Središnjeg Ureda su iskazane kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 121.088 KM, a odnose se na obavezu za unaprijed primljena sredstva za koja nisu isporučene markice.

Ova obaveza je prenesena na trezor u početnom bilansu za 2002. godinu.

4.6. Kantonalni ured Sarajevo

Revizija Kantonalnog ureda Sarajevo je izvršena po pojedinim segmentima koji će biti detaljnije objašnjeni u ovom dijelu Izvještaja.

Tim za reviziju je utvrdio da podaci iskazani u finansijskim izvještajima za 2001. godinu nisu usaglašeni sa bruto bilansom i analitičkim karticama, te iz tog razloga ne može potvrditi tačnost i vjerodostojnost iskazanih podataka u finansijskim izvještajima.

Niže navedene ocjene revizorskog tima date su na osnovu tako sastavljenih finansijskih izvještaja.

Na osnovu navedenog ocjena je revizijskog tima da sistem internih kontrola u Kantonalnom utredu u Sarajevu u ovom segmentu u potpunosti ne funkcioniра niti je vršen u ovom segmentu bilo kakav nadzor od Središnjeg ureda.

4.6.1. Prihodi

Kantonalni ured u Sarajevu je u računu prihoda i rashoda iskazao ukupan prihod u iznosu od 4.397.032 KM od čega se 4.340.420 KM odnosi na prihode iz budžeta, a 56.612 KM na vlastite prihode.

Sredstva nisu na račun Kantonalnog ureda doznačavana planski nego po ukazanim potrebama na osnovu zahtjeva Kantonalnog ureda.

Vlastiti prihodi nisu usmjeravani u korist glavnog računa Porezne uprave niti u korist Budžeta/Proračuna FBiH.

4.6.2. Rashodi

Rashodi u Kantonalnom uredu u Sarajevu su ostvareni u iznosu 4.523.054 KM i njihovo ostvarenje u odnosu na planirano ne može se iskazati jer plan nije ni donesen.

OPIS	Ostvarenje
Rashodi	4.523.054
Plaće i naknade troškova	3.480.856
Bruto plaće i naknade	2.614.560
Naknade troškova zaposlenih	866.297
Doprinosi poslodavca	309.672
Izdaci za materijal i usluge	732.526
Putni troškovi	2.764
Izdaci za energiju	50.799
Izdaci za komunalne usluge	198.305
Nabavka materijala	145.216
Usluge prevoza i goriva	56.118
Unajmljivanje imovine i opreme	215.464
Izdaci za tekuće održavanje	32.228
Izdaci za osiguranje	9.752
Ugovorene usluge	21.881

Višak rashoda nad prihodima je iznosio 126.022 KM i pokriven je iz viška prihoda prethodne godine.

U daljem dijelu Izvještaja dajemo pojašnjenje pojedinih pozicija finansijskih izvještaja uz već iznesenu napomenu da ovako sačinjeni finansijski izvještaji ne predstavljaju pouzdanu osnovu da u potpunosti bez ikakvih rezervi potvrdimo da su iskazane bilansne pozicije objektivne i realne.

Bruto plaće i naknade

U 2001. godini su isplaćene u iznosu 2.614.560 KM na prosječan broj uposlenih na bazi sati rada 234.

Plaće zaposlenih su isplaćivane na osnovu Općih akata donesenih na nivou Porezne uprave. Odluka o određivanju koeficijenata... iz 1997. godine nije usaglašena sa važećim propisima koji reguliraju tu materiju. Plaće su isplaćivane na osnovu Rješenja o plaćama. U toku 2001. godine naknada za minuli rad se obračunavala po procenatu koji nije usaglašen sa Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH. U toku revizije timu za reviziju su prezentirana Rješenja o plaćama za 2002. godinu, koja su usaglašena sa važećim propisima.

Stalna sredstava

U 2001. godini u Kantonalnom uredu u Sarajevu u finansijskim izvještajima su iskazana stalna sredstva prema sljedećem

Nabavna vrijednost	935.300 KM
Ispravka vrijednosti	100.600 KM
Sadašnja vrijednost	834.700 KM.

Na izvorima sredstava iskazan je iznos od 834.700 KM, koji odgovara sadašnjoj vrijednosti.

Timu za reviziju nisu prezentirane liste i rekapitulacije osnovnih sredstava, dok stanje iskazano prema bruto bilansu za sadašnju vrijednost u iznosu od 164.449 KM ne odgovara iskazanoj vrijednosti prema bilansu stanja.

Centralna Kantonalna popisna komisija je izvršila popis i sačinila Izvještaj o popisu koji nije sastavljen na popisani način.

U finansijskim izvještajima Kantonalnog ureda u Sarajevu za 2001. godinu su iskazane nabavke u iznosu od 59.951 KM, od čega se iznos od 44.895 KM odnosi na preuzeta stalna sredstva od Zavoda za platni promet u iznosu od 44.895 KM. Razlika u iznosu 15.056 KM predstavlja kapitalni izdatak koji Budžetom nije bio planiran.

Revizijom je na bazi uzorka provjerena procedura nabavke za 3 kopir aparata u vrijednosti 9.357,48 KM i utvrđeno je da je nabavka izvršena u skladu sa odredbama Uredbe o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova.

Kod postupanja sa oduzetom robom imenovane su Komisija za prodaju i Komisije za predaju i za uništenje oduzete robe. Revizijom je utvrđeno da nisu postojala interna pravila na nivou Porezne uprave koja bi regulirala postupak kretanja oduzete robe od trenutka oduzimanja do uskladištenja kao i način zaduživanja uskladištene robe.

Nisu postojali Izvještaji o stanju oduzete robe Kantonalnog ureda niti je bilo iskazivanja putem vanbilansne evidencije u finansijskim izvještajima.

U 2001. godini Kantonalni ured nije kod naručioca osigurao adekvatnu kontrolu korištenja markica za visokotarifnu robu. Po usmenoj izjavi nadležnih u 2002. godini vrši se Komisajska kontrola korištenja markica.

Preporuke menadžmentu

- Uspostaviti funkciju interne kontrole kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni i uvesti takve kontrolne postupke kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama.
- Ustrojiti knjigovodstvene evidencije u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Uredbom o knjigovodstvu Budžeta/Proračuna i računovodstvenim standardima i načelima.
- Popis imovine i obaveza izvršiti na propisani način.
- Vlastite prihode usmjeravati u korist budžeta/Proračuna u skladu sa važećim propisima.
- Donijeti finansijske planove vezane za utrošak sredstava iskazane po pojedinim pozicijama sa dinamikom ostvarenja.
- U oblasti radnih odnosa primjenjivati Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave F BiH i druge zakonske, podzakonske akte i opće akte koji reguliraju oblast radnih odnosa.
- Donijeti interna pravila koja bi regulirala postupak oko kretanja, uskladištenja i zaduženja uskladištene oduzete robe sa obaveznim vođenjem putem vanbilansne evidencije.
- Komisijski vršiti nadzor nad korištenjem markica izdatih za visokotarifnu robu.

4.7. Kantonalni ured Mostar

Revizija Kantonalnog ureda Mostar je izvršena po pojedinim segmentima koji će biti detaljnije objašnjeni u ovom dijelu Izvještaja.

Napominjemo da je Kantonalni ured u Mostaru najveći dio godine (do oktobra 2001. godine) funkcionisao preko dvije potpuno odvojene organizacijske cjeline (tzv. Bošnjačka i tzv. Hrvatska) i da su finansijski izvještaji Kantonalnog ureda prost zbir ovih dviju organizacijskih cjelina.

Tokom revizije osoba odgovorna za poslove računovodstva objektivno je bila spriječena da prisustvuje reviziji te je to kao i činjenica da je menadžment Kantonalnog ureda novoimenovani i da nije mogao pružiti odgovarajuće podatke bila znatna otežavajuća okolnost revizijskom timu kod utvrđivanja određenih činjenica i davanja ocjena.

Tim za reviziju je utvrdio da podaci iskazani u finansijskim izvještajima za 2001. godinu nisu usaglašeni sa bruto bilansom i analitičkim karticama, te iz tog razloga ne može potvrditi tačnost i vjerodostojnost iskazanih podataka u finansijskim izvještajima.

Niže navedene ocjene revizorskog tima date su na osnovu tako sastavljenih finansijskih izvještaja.

Na osnovu navedenog ocjena je revizijskog tima da sistem internih kontrola u Kantonalnom uredu u Mostaru u ovom segmentu u potpunosti ne funkcionira niti je u ovom segmentu vršen bilo kakav nadzor od Središnjeg ureda.

4.7.1. Prihodi

U finansijskom izvještaju Kantonalnog ureda u Mostaru nije iskazan iznos ostvarenih ukupnih prihoda

Sredstva nisu na račun Kantonalnog ureda doznačavana planski nego po ukazanim potrebama na osnovu zahtjeva Kantonalnog ureda.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju tim za reviziju je utvrdio da je dio vlastitih prihoda usmjeravan u korist Budžeta/Proračuna FBiH.

4.7.2. Rashodi

Rashodi u Kantonalnom uredu u Mostaru su ostvareni u iznosu 3.609.110 KM i njihovo ostvarenje u odnosu na planirano ne može se iskazati jer plan nije ni donesen.

OPIS	Ostvarenje
Rashodi	3.609.110
Plaće i naknade troškova	2.654.679
Bruto plaće i naknade	1.926.410
Naknade troškova zaposlenih	727.662
Doprinosi poslodavca	294.552
Izdaci za materijal i usluge	660.486
Putni troškovi	9.480
Izdaci za energiju	45.310
Izdaci za komunalne usluge	125.432
Nabavka materijala	88.960
Usluge prevoza i goriva	55.326
Unajmljivanje imovine i opreme	130.922
Izdaci za tekuće održavanje	112.648
Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	6.359
Ugovorene usluge	86.049

U daljem dijelu Izvještaja dajemo pojašnjenje pojedinih pozicija finansijskih izvještaja uz već iznesenu napomenu da ovako sačinjeni finansijski izvještaji ne predstavljaju pouzdanu osnovu da u potpunosti bez ikakvih rezervi potvrdimo da su iskazane bilansne pozicije objektivne i realne.

Bruto plaće i naknade

U 2001. godini su isplaćene u iznosu 1.926.410 KM. Prosječan broj uposlenih na bazi sati rada nije iskazan u finansijskim izvještajima.

Plaće zaposlenih su isplaćivane na osnovu Općih akata donesenih na nivou Porezne uprave, nisu izdavana Rješenja o plaćama, već je obračun plaća vršen od strane računovodstva koje je neposredno primjenjivalo koeficijente iz Odluke o određivanju koeficijenata... iz 1997. godine koja nije bila usaglašena sa važećim propisima koji reguliraju tu materiju. U toku 2001. godine naknada za minuli rad se obračunavala po procenatu koji nije usaglašen sa Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH.

Pomoći uposlenim koje su po metodi uzorka bile predmet revizije isplaćivane su na osnovu Rješenja nadležne osobe i u skladu sa važećim propisima.

Stalna sredstava

U 2001. godini u Kantonalnom uredu u Mostaru u finansijskim izvještajima su iskazana stalna sredstva prema sljedećem

Nabavna vrijednost	1.504.718 KM
Ispravka vrijednosti	1.094.968 KM
Sadašnja vrijednost	409.750 KM.

Na izvorima sredstava iskazan je iznos od 409.750 KM, koji odgovara sadašnjoj vrijednosti.

Timu za reviziju nisu prezentirane liste i rekapitulacije osnovnih sredstava, dok stanje iskazano prema bruto bilansu za sadašnju vrijednost u iznosu od 1.102.788 KM ne odgovara iskazanoj vrijednosti prema bilansu stanja.

Centralna Kantonalna popisna komisija je izvršila popis i sačinila Izvještaj o popisu gdje je navedeno da je stanje stalnih sredstava:

Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
1.980.878	1.108.090	872.788

što ukazuje na neusklađenost stalnih sredstava po popisu i iskazanih pokazatelja u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima.

U finansijskim izvještajima Kantonalnog ureda u Mostaru za 2001. godinu su iskazane nabavke u iznosu od 39.489 KM. Na memorandumskoj evidenciji su iskazane nabavke u iznosu od 10.331 KM, što ukazuje na razliku u finansijskim izvještajima i analitičke evidencije.

Iz tekućih rezervi izvršen je transfer iz Budžeta prema Poreznoj upravi u iznosu od 84.000 KM.

Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je postupak nabavke izvršen u skladu sa procedurom propisanom Uredbom o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova.

Kod postupanja sa oduzetoj robom imenovana je Komisija za uništenje oduzete robe. Revizijom je utvrđeno da nisu postojala interna pravila na nivou Porezne uprave koja bi regulirala postupak kretanja oduzete robe od trenutka oduzimanja do uskladištenja kao i način zaduživanja uskladištene robe.

Nisu postojali Izvještaji o stanju oduzete robe Kantonalnog ureda niti je bilo iskazivanja putem vanbilansne evidencije u finansijskim izvještajima.

U 2001. godini Kantonalni ured nije kod naručioca osigurao kontrolu korištenja markica za visokotarifnu robu. Po usmenoj izjavi nadležnih u 2002. godini vrši se Komisijska kontrola korištenja markica.

Preporuke menadžmentu

- Uspostaviti funkciju interne kontrole kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni i uvesti takve kontrolne postupke kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama.
- Ustrojiti knjigovodstvene evidencije u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Uredbom o knjigovodstvu Budžeta/Proračuna i računovodstvenim standardima i načelima.
- Popis imovine i obaveza izvršiti na propisani način.
- Nabavku robe, usluga i ustupanje radova izvršiti u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova.
- Sve vlastite prihode usmjeravati u korist budžeta/Proračuna u skladu sa važećim propisima.
- Donijeti finansijske planove vezane za utrošak sredstava iskazane po pojedinim pozicijama sa dinamikom ostvarenja.
- U oblasti radnih odnosa primjenjivati Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave F BiH i druge zakonske, podzakonske akte i opće akte koji reguliraju oblast radnih odnosa.

- Donijeti interna pravila koja bi regulirala postupak oko kretanja, uskladištenja i zaduženja uskladištene oduzete robe sa obaveznim vođenjem putem vanbilansne evidencije.
- Komisijski vršiti nadzor nad korištenjem markica izdatih za visokotarifnu robu.

5. Računovodstvo

Računovodstveni poslovi Porezne uprava obavljaju se u Središnjem uredu i Kantonalnim uredima odvojeno.

Zakon o računovodstvu, Uredba o računovodstvu i Pravilnik o knjigovodstvu Budžeta/Proračuna kao i računovodstveni standardi i načela se ne primjenjuju dosljedno i u potpunosti što se direktno odražava na finansijske izvještaje Kantonalnih ureda, a time i na konsolidirane finansijske izvještaje Porezne uprave.

U Središnjem uredu su donesene računovodstvene politike čime je ispoštovana preporuka Ureda za reviziju data u Prethodniom izvještaju o reviziji, ali ne postoji kontinuirani mehanizam kontrole od strane računovodstva Središnjeg ureda prema računovodstvu kantonalnih ureda.

Nisu donesena pravila kojima bi se utvrdilo kretanje dokumentacije.

Knjigovodstvene evidencije, u potpunosti, ne osiguravaju potrebni nivo informacija o stanju potraživanja, obaveza, te prihoda i rashoda.

Posebno ističemo da se knjigovodstvene promjene ne vode ažurno i vjerodostojno u Kantonalnim uredima, koji su bili predmet revizije.

Nije se vršilo permanentno usaglašavanje između Kantonalnih ureda i Središnjeg ureda.

Software nije jedinstven za sve organizacijske jedinice Porezne uprave.

6. Zaključak

I pored pomaka u 2001. godini, tokom obavljanja revizije uočene su slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola, koje uspostavlja menadžment, što je imalo za posljedicu uvjetno potvrđivanje Konsolidiranih finansijskih izvještaja i ocjene da se ne može potvrditi tačnost i vjerodostojnost iskazanih finansijskih izvještaja revidiranih Kantonalnih ureda.

Slabosti su izražene u sljedećim oblastima:

- Nedosljednosti u primjeni Zakona o proračunima/Budžetima, Zakona o izvršenju Budžeta, Uredbe o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova, Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika Federalnih ministarstava i drugih tijela Federalne uprave, Zakona o računovodstvu i pozitivnih zakonskih propisa iz oblasti radnih odnosa;
- Stvaranja kapitalnih izdataka koji nisu predviđeni proračunom Porezne uprave;
- Neuplaćivanje dijela vlastitih prihoda u korist računa Budžeta/Proračuna;
- Nepostojanja pravila kojima se reguliraju kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama;
- Nedonošenje dinamičkih planova po Kantonalnim uredima i za Središnji ured;
- Nedovoljnoj koordinaciji sa Kantonalnim uredima od strane Središnjeg ureda;
- Nepostojanje pravila kojima će se utvrditi kretanje, uskladištenje i zaduženje oduzete robe i neiskazivanje oduzete robe u finansijskim izvještajima putem vanbilansne evidencije;

- Nekontroliranje korištenja izdatih markica za visokotarifnu robu;
- Nerealno planiranje određenih pozicija Budžeta/Proračuna Porezne uprave i prekoračenju planiranih iznosa utvrđenih Budžetom/Proračunom;
- Nevjerodostojno knjigovodstvene iskazivanje stalnih sredstava.

Po završenoj reviziji Kantonalni ured Sarajevo je u pismenoj informaciji naveo «da se pristupilo usaglašavanju analitičkih kartica za 2001. godinu, koje su usaglašene sa bilansom», što će biti provjereno tokom narednih revizija.

Na osnovu intervjua sa menadžmentom kao i na osnovu prezentiranih pisanih informacija i pismenih obrazloženja evidentno je da menadžment poduzima mjere na jačanju sistema interne kontrole u svim oblastima ukazanim od strane revizije što podržavamo i cijenimo izuzetno pozitivnim, a čije provođenje će biti predmet praćenja narednih revizija.

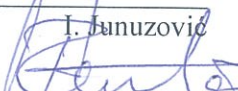
KOMENTAR

U ostavljenom roku Porezna uprava se pismeno očitovao na Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja za 2001. godinu i za osnovana neslaganja izvršena je korekcija predmetnog nalaza. Pojašnjenja koja su data kao obrazloženje za istaknute nedostatke, a što se odrazilo na revidirane finansijske izvještaje, nismo mogli uvažiti kao osnov za korekciju naših nalaza.

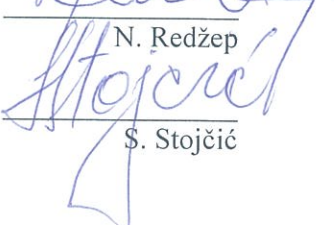
REVIZORI:

I. Januzović

N. Redžep

S. Stojčić